

EVROPSKÉ VOLBY

6.–9. ČERVNA 2024

PŘÍRUČKA
PRO ŠKOLY

#VYUŽIJTE
SVŮJ HLAS

EVROPSKE-VOLBY.EU

© Evropská unie, 2024

Reprodukce je povolena s uvedením zdroje.

Fotografie a ilustrace: © Evropský parlament, gettyimages

Vytvořilo oddělení pro mládež, GŘ COMM, Evropský parlament

Kontaktní údaje: youth@europarl.europa.eu

OBSAH

CÍL TÉTO PŘÍRUČKY.....	3
STRUKTURA	3
KLÍČOVÁ JE INTERAKCE	3
MODUL 1 PROČ JÍT V ROCE 2024 K EVROPSKÝM VOLBÁM?	5
MODUL 2 DEZINFORMACE	9
MODUL 3 JAK EU OVLIVŇUJE MŮJ ŽIVOT?	13
MODUL 4 JAKÁ JE ÚLOHA EVROPSKÉHO PARLAMENTU?	17
MODUL 5 JAK SE STÁT AKTIVNÍM EVROPSKÝM OBČANEM	21
MODUL 6 MLADÍ ZAČÍNÁJÍ JEDNAT	25

CÍL TÉTO PŘÍRUČKY

Cílem této příručky je **zpřístupnit vzdělávací zdroje**, které vám pomohou vysvětlit mladým lidem výhody Evropské unie, úlohu Evropského parlamentu a **význam hlasování v evropských volbách**.

STRUKTURA

Příručka je rozdělena do **6 modulů**. Každý modul má 4 části: úvod k tématu, průvodní otázky v modrém rámečku, které můžete použít k zahájení diskuze s mladými lidmi, seznam vzdělávacích zdrojů na rozvoj této diskuze a krátký kvíz. U každé aktivity je uvedena předpokládaná doba trvání.

KLÍČOVÁ JE INTERAKCE

Aktivity v této příručce lze volně kombinovat tak, aby mladí lidé měli možnost **vyjádřit se, předkládat své nápady nebo klást otázky**.

Diskuzi je nejlepší zahájit s tématy, o něž se mladí lidé zajímají. Je také dobré zamyslet se nad tím, jaký **konkrétní krok** by mohl mladý člověk po ukončení aktivity podniknout, např. zaregistrovat se na volebních webových stránkách s cílem získat připomenutí k volbám, připojit se k iniciativě [spolecne.eu](#), pohovořit o volbách se svou rodinou a přáteli atd. (*viz také modul 6 – Mladí začínají jednat*)

Pro efektivní zapojení mladých lidí, posílení jejich postavení a vytvoření dlouhodobého dopadu stojí za zvážení využití participativních forem.

- ▶ **Diskuzi můžete zahájit v kruhu**, aby všichni byli na stejné úrovni a vzájemně se viděli. [Přečtěte si více o aktivitách pořádaných ve třídě v kruhu](#) (*pouze anglicky*) nebo si vyhledejte příklady takových aktivit na internetu.
- ▶ K pořádání workshopů můžete využít **metodiku World Café**. [Zde zjistíte více o World Café](#). (*pouze anglicky*)
- ▶ Výsledky workshopů lze zaznamenat pomocí [grafického záznamu](#).
- ▶ Širokou škálu nástrojů neformálního vzdělávání lze nalézt na [internetových stránkách SALTO-YOUTH](#), Evropské sítě středisek zdrojů, která se zabývají prioritními oblastmi EU, které se týkají mládeže. (*pouze anglicky*)

Stáhněte si příručku v digitální podobě,
a získajte tak přístup ke všem užitečným
odkazům, které v ní najdete.

MODUL 1

PROČ JÍT V ROCE 2024 K EVROPSKÝM VOLBÁM?

Příští volby se budou konat od 6. do 9. června 2024.¹ Od roku 1979 se tyto volby konají každých pět let. Jsou největším nadnárodním projevem demokracie na světě, jediným případem, kdy občané z 27 různých zemí volí své zástupce do jednoho společného parlamentu.

Hlasování je vždy důležité, ať už na místní, národní nebo evropské úrovni. Je to pro občany skvělá příležitost vyjádřit se k tématům, na nichž jim záleží. Evropské volby nejsou referendem o otázkách EU. Fungují stejně jako volby v jednotlivých státech, jde tedy o soupeření odlišných úhlů pohledu a návrhů. Čím více lidí volí, tím více úhlů pohledu bude v budoucím Evropském parlamentu zastoupeno. To je důležité pro to, aby debaty v Parlamentu odrážely všechny názory, které se objevují v celé naší evropské společnosti.

Stejně jako národní volby jsou evropské volby důležité ze dvou důvodů:

- ▶ **Rozhodnutí Evropského parlamentu mají přímý a skutečný dopad na život každého z nás** (viz modul 4 – *Jak EU ovlivňuje můj život?*). Všechna tato rozhodnutí začínají volbami. Dalo by se říct, že ti, kteří nejdou k volbám, pak žijí podle rozhodnutí druhých – a ano, žijí v demokracii někoho jiného.
- ▶ **Demokracie se nikdy nesmí považovat za samozřejmost.** Posilování demokracie je výsledkem kolektivního úsilí a my všichni odpovídáme za to, aby byla stále silná. Budování demokracie se navíc nikdy nesmí považovat za hotové. Vždy ji lze dále vylepšovat. A čím více lidí volí, tím je demokracie silnější.

Budoucnost evropských projektů je v rukou mladých lidí, závisí na jejich ochotě pěstovat si evropskou identitu a jejich aktivnímu zapojení do evropského politického procesu (viz modul 5 – *Jak se stát aktivním evropským občanem?*).

Účast ve volbách je důležitou formou zapojení se do politiky. **Diskutovat s mladými lidmi o důvodech, proč je podstatné volit, má tedy zásadní význam.**

1. Na internetových stránkách [evropských voleb](#) najdete vše, co potřebujete vědět, abyste mohli volit ve své zemi původu nebo bydliště.

Mladí lidé možná budou **chtít** volit z těchto důvodů:

- ▶ **Chtějí se zasadit o demokracii:** Demokracie začíná u občanů – začíná jejich hlasováním v evropských volbách a rozhodnutí, která přijímá instituce, kterou si takto zvolili, pak ovlivňují jejich životy. Pokud se lidé voleb nezúčastní, nemají možnost utvářet budoucnost a evropská parlamentní demokracie tak navíc ztrácí svou sílu a její hodnoty smysl. Evropský parlament neustále usiluje o posílení demokratických práv a uznávání hodnot EU, tedy např. míru, svobody, právního státu, práv menšin nebo genderové rovnoprávnosti.
- ▶ **Legislativa EU má přímý dopad na jejich každodenní život:** Evropský parlament přijímá právní předpisy, které se přímo dotýkají 447 milionů lidí v EU (vyvážené zastoupení žen a mužů, změna klimatu, jednotný trh apod., viz *modul 4 – Jak EU ovlivňuje můj život?*). Hlas mladých lidí rozhodne, kteří poslanci Evropského parlamentu je budou zastupovat při práci na nových právních předpisech, a ovlivní volbu Evropské komise. Tato rozhodnutí budou mít vliv na jejich každodenní život a životy mnoha dalších lidí.
- ▶ **Chtějí řešit globální výzvy,** které je obklopují (změna klimatu, veřejné zdraví, ekonomika a trh práce, bezpečnost a mír atd.) a které žádná země EU úspěšně nevyřeší bez těch ostatních. Chtějí uplatnit svůj hlas, aby stanovili směr, kterým by se EU měla při řešení těchto výzev ubírat.

Mladí lidé možná nebudou **chtít** volit z těchto důvodů:

- ▶ **Neví, koho mají volit.** Pobídněte je k tomu, aby to zjistili. Můžou si na internetu přečíst volební programy, promluvit si se svými blízkými nebo navštívit stránku elections.europa.eu, kde se dozví více o politických skupinách Evropského parlamentu a jejich názorech.
- ▶ **Myslí si, že politika není poctivá, a nechtějí s ní mít nic společného.** Vysvětlete jim, že politika není jen o volebních kampaních a soupeřících politicích. Jde také o diskuzi o změně klimatu, udržitelné ekonomice, zdrojích energií, budoucnosti práce, minimálních mzdách a o tom, které oblasti rozpočet EU podpoří.
- ▶ **Jít volit jim přijde obtěžující.** Upozorněte je, že hlasování ve volbách zabere pouze pár minut jejich života, který průměrně trvá 80 let!
- ▶ **O politiku se nezajímají.** Zeptejte se jich, zda se zajímají o budoucnost svých blízkých, svoji budoucnost nebo budoucnost planety. Pokud ano, v podstatě se o politiku zajímají.
- ▶ **Nevěří, že jejich hlas něco změní.** Zkuste je k volbě pobídnout. Na každém hlase záleží, bez ohledu na to, v jakých volbách byl udělen – komunálních, parlamentních nebo prezidentských. Například v referendu o brexitu nebo v posledních prezidentských volbách v USA, byl rozdíl mezi možnostmi/kandidáty jen 2–4 %. Vezměme si Brexit: počet mladých lidí, kteří šli v tomto referendu volit, byl výrazně nižší než počet lidí ze starších generací a k hrůze mladých lidí zvítězila možnost EU opustit – takže každý jeden hlas se počítá.

PRŮVODNÍ OTÁZKY:

- ▶ Kdy jste poprvé šli volit a proč? Kdy budete mít další možnost volit? Jak byste k volbám vybídli své přátele?
- ▶ Dříve nemohl volit každý: např. ženy získávaly v Evropě volební právo postupně od roku 1906 až do roku 1974 a volební věk byl do 70. let 20. století 21 let, nikoli 18 let. To, kdo může volit, určuje společenská norma, která se postupem času mění. Například v Řecku byl volební věk pro následující evropské volby snížen na 17 let a 4 země (Belgie, Německo, Malta a Rakousko) jej snížily až na 16 let. Myslíte si, že by měl být snížen ve všech evropských státech? A proč?
- ▶ Jaký dopad na společnost, zejména co se týče práv a spravedlivého zastoupení, má situace, kdy se některé části populace nesmějí účastnit voleb nebo kdy lidé nemohou projevit svůj názor svobodně?
- ▶ Jaké problémy nemohou členské země EU vyřešit bez ostatních zemí Unie?

VZDĚLÁVACÍ MATERIÁLY:

- ▶ <https://elections.europa.eu>: Internetové stránky evropských voleb podávají ve formě krátkých videí o délce 1 minuty vysvětlení, jak volby probíhají, a poskytují všechny důležité informace o tom, jak volit. Nabízejí také možnost zaregistrovat se, aby člověk dostal připomínku k volbám. Zprostředkovávají i volební výsledky. (10 minut)
- ▶ [Spolecne.eu](https://spolecne.eu) je komunita lidí, kterým na demokracii záleží a kteří jí s blízcími se volbami do Evropského parlamentu chtějí dát skutečný smysl. Spojuje lidi z celé Evropy a umožňuje jim setkávat se, vyměňovat si poznatky a učit se novým dovednostem. Zároveň vybízí ostatní, aby šli v roce 2024 k volbám. Zaregistrujte se se svými spolužáky a připojte se k ní. (5–45 minut)
- ▶ [Pedagogická sada „Umění v demokracii“](#): Sada „Umění v demokracii“ zkoumá téma demokracie prostřednictvím děl současných evropských umělců. Navrhuje přizpůsobitelný modul pracující s estetikou a učením založeném na získávání zkušeností. (15–60 minut)

KVÍZ

1. Kdy se konají příští evropské volby?

- a. 7.–8. června 2024
- b. 9. května, protože to je Den Evropy.
- c. Až roku 2025.
- d. Přesné datum zatím není stanoveno.

2. Volby do Evropského parlamentu se konají:

- a. každých 5 let.
- b. každé 2 roky.
- c. každých 7 let.
- d. každé 4 roky.

3. V demokracii:

- a. mohou lidé svobodně vyjadřovat své názory.
- b. rozhodnutí nepřijímá pouze jedna osoba.
- c. mohou lidé protestovat proti rozhodnutím, se kterými nesouhlasí.
- d. všechny z výše uvedených možností

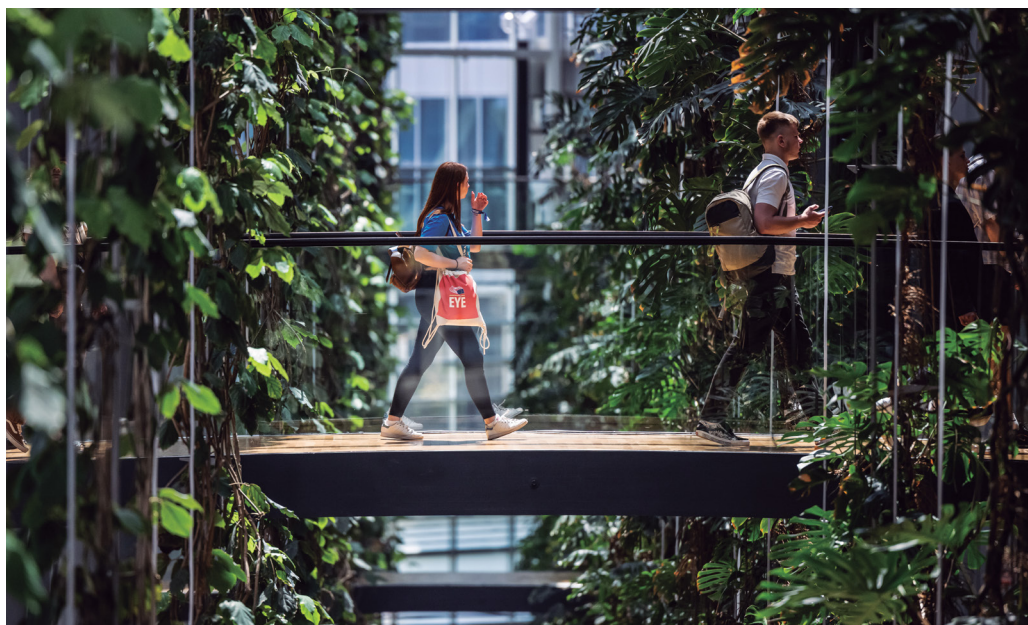
MODUL 2

DEZINFORMACE

Většina mladých lidí se v současné době dozvídá o aktuálních událostech ze sociálních sítí, online platform a prostřednictvím přímého zaslání zpráv. Tento nový způsob získávání informací otevírá dveře pokusům o šíření dezinformací. Falešné zvěsti, polopravdy a záměrné lži, které mají lidi oklamat, tu byly vždy. Rozšíření sociálních sítí však tento jev ještě zhoršilo. **Ti, kdo dezinformace vytvářejí a šíří, to dělají kvůli svým politickým nebo hospodářským cílům, aby ostatní oklamali a zmanipulovali.** Svůj zkreslený obsah propagují prostřednictvím:

- ▶ **botů:** Automatizovaných uživatelských účtů, které reagují na internetový obsah a často se přitom vydávají za skutečného člověka.
- ▶ **trolů:** Lidí, jejichž cílem je prosazovat určité narativy nebo šikanovat další uživatele, rozptylovat je nebo znepřehledňovat online diskuzi.
- ▶ Běžných občanů, kteří jsou naváděni k tomu, aby lajkovali nebo sdíleli obsah, např. protože to v nich vzbuzuje strach nebo hněv. Studie ukazují, že takový **falešný obsah se šíří mnohem rychleji než ten ověřený a založený na faktech.**

Zároveň se techniky získání pozornosti, zmatení či klamání zdokonalují. Falešná videa, fotky nebo zvukové nahrávky vytvořené pomocí umělé inteligence, tzv. **deep fakes**, jsou např. udělané tak, aby si příjemci mysleli, že daná osoba v nich řekla nebo udělala něco, co ve skutečnosti neřekla či neudělala.

Někdy se šířitelé dezinformací snaží zdůraznit rozdíly a debatu polarizovat. Jejich cílem je poštvat proti sobě různé skupiny lidí a zabránit jim v demokratické debatě. K tomu zneužívají strach. Dezinformace podkopávají důvěru v média, instituce a lidi navzájem, čímž **zpochybňují a destabilizují demokracii**. Pro zachování demokracie je proto zásadní bojovat proti dezinformacím.

EU bere problém dezinformací velmi vážně. S cílem regulovat online prostředí a omezit šíření dezinformací přijal Evropský parlament novou legislativu zabývající se dezinformacemi, např. [nařízení o digitálních službách](#).

Příspěvek k boji proti dezinformacím může každý tím, že:

- ▶ se s tématem seznámí;
- ▶ si bude vědom nástrojů a technik využívaných k oklamání lidí;
- ▶ před tím, než něčemu dá lajk nebo přepoše obsah na internetu, se pořádně zamyslí;
- ▶ se o tyto znalosti podělí s přáteli a rodinou.

PRŮVODNÍ OTÁZKY

- ▶ Co jsou to dezinformace? Proč dezinformace představují problém – pro vás jako občany, pro společnost a pro demokracii?
- ▶ Jak mohou dezinformace ovlivnit volby?
- ▶ Jaké kroky podniká EU a vaše země, aby se s dezinformacemi vypořádala? Kdo se na těchto krocích podílí – vláda, občanská společnost, média, lidé, kteří ověřují fakta? Zjistěte, kdo je ve vaší zemi aktivní.
- ▶ Jak můžete dezinformace odhalit? Jaké znaky vám napoví, že se jedná o dezinformace?
- ▶ Co můžete udělat pro to, abyste omezili šíření dezinformací?
- ▶ Co byste měli udělat, pokud dezinformace odhalíte?

VZDĚLÁVACÍ MATERIÁLY:

- ▶ [Kompas dezinformací „Jak odhalit falešnou zprávu“ – návod Evropského parlamentu, který v 8 krocích ukazuje, jak odhalit dezinformaci. \(10 minut\)](#)
- ▶ [Vzdělávací sada pro školy „Demokracie EU v praxi“](#) obsahuje cvičení na téma „mediální gramotnost“, které učí mladé lidi, jak rozeznat potenciálně manipulativní obsah, a vybízí je k diskusi o tom, jak se jím nenechat oklamat. (55 minut)
- ▶ [Rozpoznejte dezinformace a zabraňte jim](#), tyto výukové materiály Evropské komise se skládají z upravitelné powerpointové prezentace (se skutečnými příklady ze života a skupinovými aktivitami) a brožury s pokyny pro učitele. (45–100 minut)
- ▶ [„Pokyny pro učitele a další pracovníky ve výchově a vzdělávání, které se týkají boje proti dezinformacím a podpory digitální gramotnosti prostřednictvím vzdělávání a odborné přípravy“](#). Tyto pokyny Evropské komise zahrnují praktické tipy, plány aktivit, postřehy k tématům a upozornění týkající se digitální gramotnosti, vzdělávání a odborné přípravy. (až 45 minut na aktivitu)
- ▶ [Evropská střediska pro sledování digitálních médií](#), tato centra se nacházejí ve všech státech EU a pořádají akce zaměřené na mediální gramotnost na národní i mezinárodní úrovni.
- ▶ [Webová stránka EUvsDisinfo](#) spravovaná Evropskou službou pro vnější činnost odhaluje proruské dezinformace a propagandu. Najdete na ní i vzdělávací platformu s užitečnými nástroji, hrami, podcasty a dalšími zdroji k budování či posilování odolnosti vůči dezinformacím (dostupné pouze v 13 jazycích, mj. v těchto jazycích EU: ES, DE, EN, FR, IT, PL a RO).

Přístup ke všem zdrojům

KVÍZ

1. **Dezinformace je nepravdivá nebo zavádějící informace, která:**
  - a. je šířena se záměrem oklamat.
  - b. je šířena k získání ekonomických nebo politických výhod.
  - c. může způsobit veřejnou újmu.
  - d. všechny z výše uvedených možností

2. **Kolik procent občanů EU si myslí, že v posledních 7 dnech narazili na dezinformaci?²**
  - a. 61 %
  - b. 71 %
  - c. 81 %
  - d. 45 %

3. **Co můžete proti dezinformacím podniknout?**
  - a. Přestat se o čemkoliv informovat.
  - b. Co nejrychleji lajkovat nebo sdílet informace, které najdete na internetu, abyste se vyhnuli zmanipulování.
  - c. Být si vědomi nástrojů a technik využívaných ke klamání lidí.
  - d. v žádném z výše uvedených

---

2. [Průzkum Eurobarometer Media & News Survey 2022](#) (duben–květen 2022) – číslo kombinuje odpovědi „někdy“, „často“ a „velmi často“.

MODUL 3

JAK EU OVLIVŇUJE MŮJ ŽIVOT?

Někdy je těžké představit si, na kolik lidí budou mít výsledky voleb do Evropského parlamentu vliv. V posledních letech se však čím dál tím víc ukazuje, že rozhodnutí Evropského parlamentu se přímo dotýkají všech: velkých zemí i malých komunit, mocných firem i začínajících podniků, globálních i místních. **Právní předpisy EU se týkají většiny priorit lidí:** životního prostředí, bezpečnosti, migrace, sociálních politik, práv spotřebitelů, ekonomiky, právního státu a mnoha dalších. **V současné době má každé téma, které je důležité na úrovni státu, také evropský rozměr.**

Země EU postupně svěřily pravomoci a odpovědnost Evropské unii k rozhodování v mnoha oblastech, ve kterých má větší smysl, aby postupovaly společně. Proto se **kolem 70 % veškeré národní legislativy stanovuje na úrovni EU**, Evropský parlament přitom působí jako spoluzákonodárce, který chrání zájmy evropských občanů.

Toto je několik oblastí, kterých se týká legislativa EU a které Parlament v předchozím volebním období zásadně ovlivnil:

- ▶ svoboda pohybu – možnosti cestovat, studovat a pracovat v zahraničí
  - větší rozpočet pro [program Erasmus+](#)
  - iniciativa v oblasti cestování [DiscoverEU](#)
  - [bezplatný roaming](#) v zahraničí

- ▶ ekonomika a pracovní místa
  - zavedení společných pravidel pro důstojné [minimální mzdy](#) ve všech státech EU do roku 2024
  - stejná práva a příležitosti pro ženy ([mzdy](#) a [pozice ve vedení](#))

- ▶ politika změny klimatu, obnova přírody, čistý vzduch (vše, co platí bez ohledu na státní hranice)
  - jasné dílčí cíle k dosažení [klimatické neutrality do roku 2050](#)
  - [jednotná nabíječka](#) s USB portem typu C pro telefony, notebooky a další malá elektronická zařízení

- ▶ demokratické hodnoty, např. svoboda myšlení a projevu
  - sada pravidel a zásad pro [sociální sítě](#) nebo [umělou inteligenci](#)

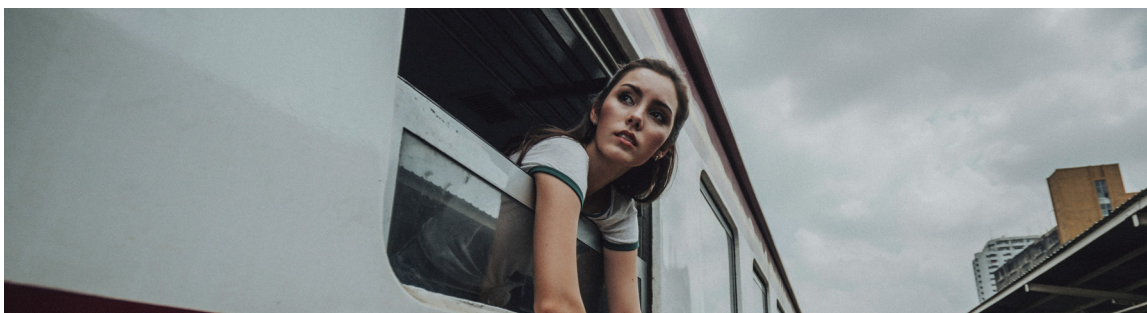
PRŮVODNÍ OTÁZKY

- ▶ V jakých oblastech vašeho života podniká Evropská unie kroky? Uměli byste vyjmenovat nějaké vám blízké konkrétní příklady, jak EU ovlivňuje váš život?
- ▶ Kdyby EU neexistovala, co by vám nejvíce chybělo? Čím se EU ještě nezabývá a měli by to řešit budoucí poslanci Evropského parlamentu?
- ▶ EU průměrně stojí méně než 1 € denně na osobu. Co si můžete koupit za jedno euro? Co byste si se svými přáteli mohli koupit, pokud byste všichni dali 1 €? Na co by měla EU vynaložit svůj rozpočet?

VZDĚLÁVACÍ MATERIÁLY:

- ▶ [YouTube kanál Evropského parlamentu](#) zveřejňuje dvouminutová videa o činnosti EU např. v oblastech změny klimatu, lidských práv, zdraví nebo ekonomiky. *(do 5 minut)*
- ▶ [Časová osa Evropského parlamentu: Historické milníky v otázce práv žen v EU](#) *(2minutové video)* se seznamem kroků, které Evropský parlament podnikl do roku 2021 ke zlepšení rovnoprávnosti žen a mužů. *(15 minut)*
- ▶ [Výukový nástroj „Europe@school – aktivní výuka o Evropské unii“](#) obsahuje hru na téma „EU v našem každodenním životě“, ve které jsou uvedeny konkrétní příklady legislativy EU. *(20 minut)*
- ▶ [Webová stránka Co dělá Evropa pro mě](#) představuje na jednostránkových textech konkrétní příklady toho, co se EU povedlo. Lze je filtrovat dle regionů, oblastí života nebo politiky. *(15–60 minut)*

KVÍZ

- 1. EU hodlá dosáhnout klimatické neutrality do roku:**
  - a. 2030
  - b. 2050
  - c. 2040
  - d. do žádného z výše uvedených

- 2. Pokud chci cestovat po EU:**
  - a. můžu používat svůj telefon bez dodatečných poplatků za služby.
  - b. dostane se mi stejné zdravotnické péče jako místním.
  - c. pokud je mi 18 let, můžu dostat bezplatnou jízdenku a různé slevy v zemích EU.
  - d. všechny z výše uvedených možností

- 3. Dva z následujících čtyř výroků o programu Erasmus+ jsou pravdivé:**
  - a. Umožňuje mladým lidem studium v zemi, ve které bydlí.
  - b. Je určen pouze pro vysokoškolské studenty a nezahrnuje jiné možnosti vzdělávání.
  - c. Nabízí příležitosti pro navázání partnerství se školami, univerzitami a organizacemi z jiných zemí EU.
  - d. Týká se i takových oblastí, jako je např. sociální péče, životní prostředí, kultura, mládež, sport a rozvojová spolupráce.

MODUL 4 JAKÁ JE ÚLOHA EVROPSKÉHO PARLAMENTU?

Virtuální hra na poslance

Evropský parlament je jediným přímo voleným orgánem Evropské unie. Každých pět let volí **450 milionů Evropanů** poslance Evropského parlamentu, kteří je zastupují. Poslanci pak hájí jejich zájmy – projednávají, utvářejí a schvalují zákony, které ovlivňují každodenní život Evropanů / občanů Evropy. Parlament:

- ▶ brání svobodu, rovnost a právní stát v celé EU;
- ▶ podporuje demokracii, spravedlivé volby a lidská práva po celém světě;
- ▶ volí předsedu/předsedkyni Evropské komise a zajišťuje, aby orgány EU řádně plnily své povinnosti;
- ▶ kontroluje, jak jsou vynakládány finanční prostředky EU, protože spolu s členskými státy EU rozhoduje o jejím rozpočtu;
- ▶ sleduje, jak je rozpočet EU využíván, a kontroluje výdaje Komise a všech orgánů EU.

Evropský parlament je pojítkem mezi občany a rozhodnutími, na kterých záleží. Utváří Evropskou unii a její budoucí podobu. Mladí lidé by měli využít svůj hlas a zvolit si vizi, která je jim nejbližší.

Evropský parlament v průběhu let postupně získával pravomoci prostřednictvím změn v evropských smlouvách. V roce 2024 bude mít nová generace možnost rozhodovat o tom, kdo je bude zastupovat v Evropském parlamentu – jejich prarodiče tuto možnost neměli, protože přímé volby do EP byly zavedeny až v roce 1979. **V roce 2024 volí občané 720 poslanců. Jednotlivé země EU budou zastoupeny nejméně šesti a nejvýše 96 poslanci.** Poslanci z různých zemí a politických stran tvoří politické skupiny, které mají společné cíle a vize pro Evropu.

Práce Evropského parlamentu je každý měsíc rozložena mezi Brusel a Štrasburk. Návrhy zákonů, které přicházejí z Evropské komise, nejprve projednává jeden z **20 parlamentních výborů v Bruselu**. Tyto výbory, z nichž se každý skládá z malého počtu poslanců a zaměřuje na konkrétní témata a politiky, posuzují návrhy, pozměňují je a hlasují o nich. O pozměněných návrzích se poté diskutuje, znovu se pozměňují a následně se o nich hlasuje na **plenárních zasedáních ve Štrasburku**.

Poslanci musí při své práci dodržovat kodex chování, který stanoví, jak vykonávat svou práci podle zásad nezainteresovanosti, bezúhonnosti, transparentnosti, náležité péče, čestnosti, odpovědnosti a respektování důstojnosti a dobré pověsti Parlamentu. Kodex chování byl v roce 2023 zpřísněn.

Virtuální simulace Staň se poslancem

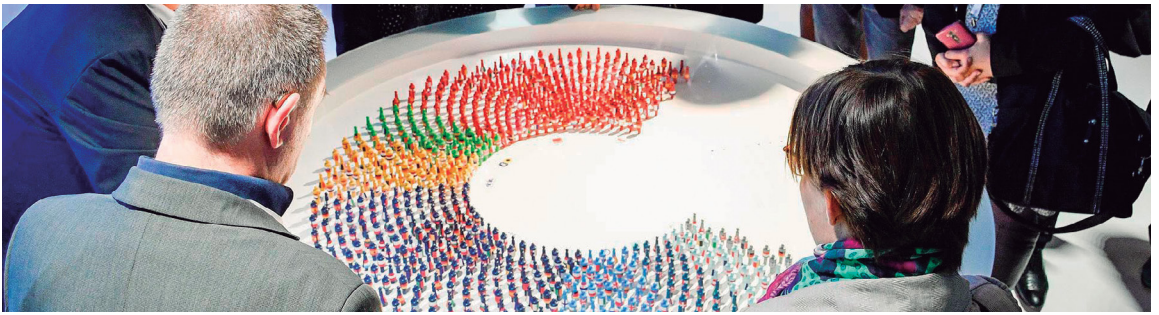
OTÁZKY

- ▶ Poslanci Evropského parlamentu jsou občané EU, kteří se stejně jako vy podílejí na utváření budoucnosti EU. Kolik jich naše země má? Jaké vlastnosti by tito europoslanci měli mít, když vás zastupují?
- ▶ Poslanci Evropského parlamentu zasedají v různých politických skupinách. Jaké tyto skupiny jsou a co je od sebe odlišuje (zejména z hlediska názorů)?
- ▶ Jak poslanci Evropského parlamentu pracují? Jak získávají znalosti o všech tématech, o nichž mají diskutovat a hlasovat?

VZDĚLÁVACÍ MATERIÁLY:

- ▶ [Série animovaných videí s názvem „How it works“ \(„Jak to funguje“\)](#) vysvětluje fungování EU včetně odpovědí na otázky typu „Jaké pravomoci má EU?“, „Co dělá předseda/předsedkyně Evropského parlamentu?“ nebo „Jak probíhá diskuze o stavu Evropské unie?“ (délka do jedné minuty)
- ▶ [Staň se europoslancem](#) je hra ve virtuální realitě, která mladým lidem umožní vžít se do role poslance, od práce v kanceláři až po hlasování na plenárním zasedání. (10 minut)
- ▶ [Zažij Parlament ve 360°](#) je virtuální prohlídka budov Parlamentu v Bruselu a Štrasburku, která mladým lidem umožní setkat se s poslanci Evropského parlamentu a lépe pochopit jejich práci. (20 minut)
- ▶ [E-learningové video na stránkách spolecne.eu s názvem „Co je Evropský parlament a jak funguje“](#) vysvětluje základy fungování Evropského parlamentu a jeho rozhodovacího procesu. (35 minut)
- ▶ [Časová osa Evropského parlamentu](#) ukazuje, jak se Parlament postupně stal klíčovým aktérem v rozhodovacím procesu EU, a upozorňuje na důležité právní předpisy a výzvy. (15–30 minut)
- ▶ [Virtuální hra na poslance](#), určená pro skupinu 12 až 40 hráčů, umožní mladým lidem vžít se do role poslance a vyzkoušet si celý legislativní proces, zejména to, jak poslanci Evropského parlamentu spolupracují a hledají kompromisní řešení. (90 minut)
- ▶ Součástí [vzdělávacího nástroje „Europe@school – Aktivní výuka o Evropské unii“](#) je tradiční hra, díky níž se vaše třída promění v Evropský parlament. (60–120 minut)
- ▶ Na internetových stránkách Evropského parlamentu jsou k dispozici [různé nástroje, které umožňují porovnat výsledky evropských voleb od roku 1979](#). Tato data si můžete stáhnout, a dokonce si můžete zkusit vytvořit většinu v Parlamentu, jakmile budou známy výsledky příštích voleb.
- ▶ [Dům evropských dějin](#) vytvořil řadu vzdělávacích materiálů, které objasňují, dávají do kontextu a reflektují vliv historie na náš současný svět a současně nabízejí prostor k diskusi na toto téma.

Program „Vyslanecké školy Evropského parlamentu“ (EPAS)

KVÍZ

1. **Ve všech níže uvedených městech sídlí evropské instituce, ale pouze v jednom z nich se nachází oficiální sídlo Evropského parlamentu:**
  - a. Brusel, Belgie
  - b. Štrasburk, Francie
  - c. Lucemburk, Lucembursko
  - d. Frankfurt, Německo

2. **Kolik poslanců bude zvoleno do Evropského parlamentu v roce 2024?**
  - a. 705
  - b. 751
  - c. 720
  - d. ani jedno z výše uvedených

3. **Jaké jsou úlohy Evropského parlamentu?**
  - a. Volí předsedu či předsedkyni Evropské komise.
  - b. Utváří a schvaluje zákony.
  - c. Rozhoduje o rozpočtu EU.
  - d. všechno z výše uvedených

MODUL 5

JAK SE STÁT AKTIVNÍM EVROPSKÝM OBČANEM

Evropské setkání mládeže (EYE)

Volby do Evropského parlamentu 2024

Hlasování v příštích volbách do Evropského parlamentu 7. a 8. června může být pro mladé lidi prvním krokem k tomu, aby se stali aktivními evropskými občany. Aby to pro ně bylo snazší, mohou se informovat prostřednictvím:

- ▶ webových stránek voleb na adrese <https://elections.europa.eu>. Poskytují informace o tom, kdy a jak se v jednotlivých zemích volí. Lze se na nich zaregistrovat, a dostat tak včas připomenutí, že člověk má jít volit.
- ▶ registrace na webu spolecne.eu. Získají tak přístup
  - k informacím o evropských volbách a dozví se, jak mohou pomoci tyto informace šířit,
  - k seznamu aktivit a akcí, kterých se mohou zúčastnit, a také
  - ke vzdělávacím zdrojům a seminářům o tom, jak mohou o volbách informovat svou rodinu, přátele a vrstevníky.

Příležitosti k zapojení mladých lidí v EU

Demokratická angažovanost volbami nekončí. Doprovází rozhodovací proces po celou dobu funkčního období zvolených zástupců. Souvisí s tím, že aby lidé mohli učinit informované rozhodnutí, **musí pochopit, o co se jedná**. Demokratická angažovanost je o tom, aby byl hlas voličů slyšet i po samotném hlasování ve volbách. Je o **šíření informací** a pomoci při **zvyšování povědomí o tématech**, která se týkají občanů a jejich budoucnosti.

Existují různé způsoby, jak mohou mladí lidé sdílet své myšlenky a formovat diskuze o budoucnosti Evropy.

1. Na Evropském setkání mládeže (EYE) se v Evropském parlamentu ve Štrasburku online setkávají **tisíce mladých lidí (ve věku 16–30 let), aby sdíleli a utvářeli své představy o budoucnosti Evropy** prostřednictvím diskuze, vzájemné inspirace a výměny názorů s odborníky, aktivisty, influencery a lidmi s rozhodovací pravomocí. Jejich nápady jsou už během samotné akce zveřejňovány na internetových stránkách youthideas.eu. Shrnuty jsou i ve Zprávě o námětech mladých lidí, která je rozesílána všem poslancům Evropského parlamentu. Někteří účastníci mají poté příležitost nejinspirativnější náměty dále rozvíjet a prezentovat je přímo poslancům během slyšení k EYE.

2. Program [Euroscola](#) přivádí do Štrasburku studenty ve věku od 14 let ze všech 27 členských států EU, kandidátských zemí a Spojeného království. Studenti **diskutují, obhajují své názory, vyjednávají, navrhuji změny, hlasují a nakonec přijímají usnesení o skutečných evropských otázkách**. Mají příležitost seznámit se s fungováním evropských orgánů, debatovat o demokracii, základních právech a evropských hodnotách a vyjádřit svůj názor na rozhodnutí přijatá na úrovni Evropské unie.
3. Kromě programů EYE a Euroscola [nabízí Evropský parlament mládeži](#) mnoho dalších příležitostí, jak se aktivně zapojit. Najdete je na stránkách Youth Hub. Koncepce Youth Hub vychází výhradně z potřeb mladých lidí – s pomocí filtrů mohou uživatelé konkretizovat/upravit své vyhledávání podle svých potřeb a nalézt přesně to, co hledají: **od vzdělávání a objeovávání až po navazování kontaktů a diskuze**.
4. Evropská komise, která jako jediný orgán EU může Evropskému parlamentu a vládám EU navrhopat nové zákony, **se při tvorbě politik a právních předpisů pravidelně zajímá o názory občanů a zúčastněných stran** na internetových stránkách [Podělte se o svůj názor](#).
5. Občané mohou také Evropskou komisi vyzvat, aby navrhla nové zákony, a to v rámci [Evropské občanské iniciativy](#). Jakmile iniciativa dosáhne **milionu podpisů**, budou mít občané možnost představit ji na veřejném slyšení v Evropském parlamentu. Komise poté rozhodne o tom, jaká opatření přijme.
6. Jakmile je evropský právní předpis proveden ve vnitrostátní legislativě, **mohou lidé rovněž požádat Evropský parlament** o průběžnou kontrolu toho, jak se tyto předpisy uplatňují, a zjistit, do jaké míry evropské instituce reagují na jejich podněty. To lze provést na [internetovém portálu Evropského parlamentu](#) věnovaném peticím nebo v tištěné podobě.
7. Mladí lidé se mohou také účastnit [evropského dialogu s mládeží](#), což je mechanismus pro komunikaci mezi mladými lidmi a osobami s rozhodovací pravomocí, který byl vytvořen v rámci **strategie EU pro mládež**. Do roku 2027 se zaměří na tři hlavní oblasti **„propojení, začlenění a podporu“**. Pokud se chcete rovněž zapojit, kontaktujte [národní kontaktní místa](#). Nápady zúčastněných mladých lidí pak mohou být uvedeny v jednom z příštích usnesení Rady Evropské unie (zastupujících vlády členských států EU).

PRŮVODNÍ OTÁZKY

- ▶ Máte nápad na novou politiku nebo opatření na úrovni EU. Jak byste jej mohli prezentovat v EU?
- ▶ Myslíte si, že evropská legislativa není adekvátní nebo není dobře prováděna. Na koho se můžete obrátit, abyste vyjádřili své výhrady?
- ▶ Hledáte způsoby, jak se zapojit do činnosti Evropského parlamentu a soustavně podporovat demokracii. Co může Parlament mladým lidem nabídnout?

VZDĚLÁVACÍ MATERIÁLY:

- ▶ [Série animovaných videí s názvem „How it works“ \(„Jak to funguje“\)](#) vysvětluje fungování EU včetně odpovědí na otázky typu „Jak dosáhnout toho, že bude váš hlas slyšet?“ nebo „Jak utváříte orgány EU?“ (*délka do jedné minuty*)
- ▶ Platforma [Youth Hub](#) je online bránou ke všemu, co Evropský parlament mladým lidem nabízí.
- ▶ [Vzdělávací sada pro školy „Demokracie EU v akci“](#) podporuje studenty v tom, aby se aktivně zapojili do evropských záležitostí, a to prostřednictvím čtyř interaktivních lekcí o demokracii v EU a evropské občanské iniciativě.
- ▶ [Evropský portál pro mládež](#) nabízí informace na evropské úrovni a na úrovni jednotlivých zemí o příležitostech a iniciativách, které jsou užitečné pro mladé lidi, kteří žijí, učí se a pracují v Evropě.

Euroscola

KVÍZ

1. Spolecne.eu je platforma, kde lidé mohou:

- a. hledat stáže a pracovní místa.
- b. hledat akce a semináře na podporu evropské demokracie.
- c. hledat finanční prostředky na projekty mladých lidí.
- d. setkávat se a poznávat se během pandemie.

2. Petiční právo umožňuje občanům a rezidentům EU:

- a. předložit stížnost nebo připomínku k uplatňování unijního práva.
- b. požádat Evropský parlament o přijetí postoje ke konkrétní záležitosti.
- c. aktivně se účastnit rozpravy o své petici v příslušném parlamentním výboru.
- d. všechny z výše uvedených možností

3. Mladí evropští občané mohou:

- a. vyzvat Evropskou komisi, aby navrhla nové právní předpisy.
- b. vyjádřit svůj názor na plánované evropské právní předpisy.
- c. podělit se s poslanci Evropského parlamentu o své představy o budoucnosti Evropy.
- d. všechny z výše uvedených možností

MODUL 6

MLADÍ ZAČÍNÁJÍ

JEDNAT

Cena Karla Velikého pro mladé Evropany

Účelem posledního modulu je dát mladým lidem **několik tipů na to, co by mohli podniknout**, aby se stali aktivními občany a dosáhli změn, které si přejí.

Níže uvedené návrhy jsou rozděleny do pěti částí podle toho, kolik času chtějí svým aktivitám věnovat: 5, 15, 30, 60 minut nebo více.

Místní akce EYE (Local EYE)s

Na 5 minut

- ▶ **Sledujte Evropský parlament na svých oblíbených sociálních sítích.** Evropský parlament je na Facebooku, Flickru, Instagramu, LinkedInu, Redditu, Spotify, X a YouTube.
- ▶ **Retweetujte, sdílejte, lajkujte a komentujte příspěvky Evropského parlamentu.** Díky tomu, že budou mladí lidé příspěvky sdílet se svou sítí kontaktů, se jejich známí dozví, čím se Parlament zabývá. Budou se tak moci odpovědně rozhodnout, komu dají v evropských volbách 2024 svůj hlas.
- ▶ **Sdílejte příspěvek/příběh o evropských volbách v roce 2024 s výzvou k účasti ve volbách.** Může to být jednoduše příspěvek s oznámením, že se tento rok budou konat volby, s uvedením termínu (7.–8. června 2024), nebo příspěvek zaměřený na konkrétní oblast, v níž by EU měla v příštích pěti letech (nadále) jednat.
- ▶ **Zaregistrujte se na volebních webových stránkách,** které vám zašlou připomenutí k volbám a zajistí tak, že mladí lidé nezapomenou využít svůj hlas.
- ▶ **Zaregistrujte se** na portálu spolecne.eu a vyzvěte tři známé, aby udělali totéž.

- ▶ **Vyvěste** na viditelném místě **evropskou vlajku!**
- ▶ Požádejte svou školu, aby **na nástěnkách vyvěsila volební plakáty.**

spolecne.eu

Na 15 minut

- ▶ Zorganizujte **nárazovou prezentaci** žáků v jiné třídě. Účelem této patnáctiminutové prezentace je zvýšit povědomí ostatních studentů o volbách do Evropského parlamentu a poskytnout jim 2–3 důvody k účasti ve volbách nebo povzbudit své přátele a rodiny k tomu, aby šli k volbám. Akce by sice měla být předem domluvena s pedagogem, který bude ten den vyučovat, ale prvek překvapení může prezentaci dodat na síle!
- ▶ **Vyzkoušejte si online kvízy** Evropského parlamentu:
  - Vzdělávací nástroj „Europe@school – Aktivní výuka o Evropské unii“ zahrnuje mj. i online kvíz s 12 otázkami (2020),
  - Kolik toho víte o jednotném trhu EU? (2022),
  - Kolik toho víte o lidských právech v EU? (2020).
- ▶ **Vytvořte na své oblíbené online platformě kvíz s otázkami o EU.** Pošlete ho přátelům a rodinám s hashtagem **#EUelections2024** a otestujte jejich znalosti o EU. Kvíz by měl ideálně končit výzvou k účasti ve volbách.

Na 30 minut

- ▶ **Jednou týdně si** [na webových stránkách Evropského parlamentu prohlédněte zpravodajskou sekci](#) a **zjistěte, na čem Evropský parlament v daném týdnu pracoval.** Vyberte si jedno téma a zkuste se o něm dozvědět víc. Pokuste se ho vysvětlit rodině či přátelům.
- ▶ **Navštivte webové stránky poslanců Evropského parlamentu** ve svém regionu a zjistěte, čím se zabývali v uplynulém týdnu. Pokud vás něco z jejich činnosti zajímá, napište jim e-mail.

Na hodinu nebo více

- ▶ V případě, že znáte organizace občanské společnosti, online influencersy nebo soukromé organizace, jež by mohli pomoci s oficiální kampaní k volbám do Evropského parlamentu v roce 2024, můžete:
  - je zkontaktovat a zjistit, zda by se chtěli zapojit;
  - je vyzvat, aby se zaregistrovali na stránkách spolecne.eu;
  - kontaktovat Evropský parlament na e-mailu youth@europarl.europa.eu.
- ▶ Pokud jste v Bruselu, **můžete navštívit informační centrum Evropského parlamentu.** Tyto nové prostory nabízí širokou škálu zdrojů a interaktivních aktivit, které jsou pro návštěvníky zajímavé: od volně přístupných výzkumných materiálů přes informační schůzky šité na míru, tematické přednášky a akce až po zcela novou expozici „Election Experience“, která občanům pomůže informovaně se rozhodnout na základě toho, co pro ně Evropa dělá.

- ▶ **Vyžádejte si pro školu [online diskuzi pro mladé lidi](#)** a prostřednictvím 60minutové online prezentace s prostorem pro otázky se můžete dozvědět více o pravomocech, úloze a činnosti Evropského parlamentu.

Navštivte Evropský parlament

Na den nebo více

Navštivte Evropský parlament. Pro návštěvníky jsou k dispozici různé prohlídky zdarma, některé z nich jsou dostupné sedm dní v týdnu.

V Bruselu a Štrasburku:

- ▶ **Navštivte budovy Evropského parlamentu.** Rezervace individuálních i skupinových prohlídek je dostupná na stránkách [VisitEP](#). Návštěva jednacího sálu – srdce evropské demokracie – často zanechá v návštěvnících silný dojem! Zarezervujte si hodinovou prezentaci s profesionálním řečníkem ve všech 24 úředních jazycích. Pro mladé lidi je to jedinečná příležitost, jak se blíže seznámit s evropským rozhodovacím procesem.
- ▶ **Navštivte [Parlamentarium](#),** interaktivní a moderní muzeum pro všechny věkové kategorie věnované evropské demokracii. Navštívily ho už více než dva miliony lidí!

V Bruselu a online:

- ▶ **Navštivte [Dům evropských dějin](#)** v Bruselu, který návštěvníky provede evropskou historií a pomůže jim odpovědět na otázky typu: Jak jsme se sem dostali? Co to všechno znamenalo? Návštěvníci ze zahraničí se s expozicemi muzea mohou seznámit také online a vyzkoušet bezplatnou [virtuální prohlídku](#).

Napříč Evropskou unií

- ▶ Pokud nemůžete přijet do Bruselu nebo Štrasburku, můžete místo toho navštívit [Europa Experience](#) v některých hlavních městech zemí EU. **Europa Experience je multimediální expozice** s interaktivními prvky, která návštěvníkům nabídne fascinující pohled na to, jak Evropský parlament pracuje na řešení nejzásadnějších výzev současnosti.
- ▶ **Kontaktní kanceláře Evropského parlamentu (EPLO)** ve vaší zemi úzce spolupracují s komunitou pedagogů. Vedou také **program Vyslanecké školy Evropského parlamentu (EPAS)**, který je určen pro střední školy.

Účelem této příručky je zpřístupnit vzdělávací zdroje, které vám pomohou vysvětlit mladým lidem výhody Evropské unie, úlohu Evropského parlamentu a význam hlasování ve volbách.

Aktivita v této příručce lze volně kombinovat tak, aby mladí lidé měli možnost vyjádřit se, předkládat nápady nebo klást otázky ohledně evropských voleb.

Přihlaste se k odběru připomínek, abyste měli jistotu, že vám volby neuniknou.

**Evropský
parlament**